

Kliinikumi Leht

Erakordne aasta

Lõpnev 2020. aasta on olnud väga eriline. Kes meist oleks veel kümme kuud tagasi mõelnud või öelnud, et lennukit võib ainult unes näha? Et aastat iseloomustav COVID-19 pandeemia ei jäänud ainult kohapealseks Hiina probleemiks, näitab elu globaliseerumise mõõdet.

Eesti ühiskond on olnud tubli ning tulnud hästi toime väljakutsetega, mida 2020. aasta pakkunud on. Ilma tervishoiuvaldkonna panuseta poleks see olnud võimalik. Haiged on saanud parimat võimalikku ravi, COVID-19 patsientide ravimiseks on loodud osakonnad, voodikohad ning pädevus personali näol. Tartu Ülikooli Kliinikumi töötajate pingutused eesliinil olid eeskujuks teistele.

Pärast kevadist eriolukorda, mil võidelda tuli COVIDiga, saabus suvel ja sügisel teistmoodi pingutamise etapp – kevadel eriolukorra tõttu piiratud ravitöö tuli tagasi teha. Kliinikumi töötajad on olnud tublid – lahendada COVID-19 kriisi ning samal ajal pingutada suvepuhkuste arvelt, et tagada ravi ka teistele patsientidele, on näide missioonitundest. Täna julgen öelda, et täidame aasta lõpuks ravi rahastamise lepingu peaaegu täies mahus. See on väga suur saavutus ning suure töö vili – suur aitäh teile!

2020. aasta olukord ja selle ületamine on jätkuvalt tervishoiuasutuste missiooniks, see puudutab meid kõiki ning meil tuleb võidelda ühiselt edasi. Ühiselt hakkame me kujundama ka tulevikuaastaid, kui ellu tuleb rakendada juhtimis- ja struktuurireform. Sõltumata keerukast aastast on paljud teist andnud oma sisendi kliinikumi tuleviku töökeskkonna kujundamisse. Sellele sisendile tuginedes töö alles algab. Juhtimis- ja struktuurireformi rakendamist ja organisatsioonikultuuri muutmist ei saa teha mina ega ka teie üksi – saame kujundada

Priit Perens

Foto: Jane Vösso

ühiselt organisatsiooni, mis on meile kõigile heaks töökohaks koos toetavate ja toredate kolleegidega.

Siiski ei ole COVID-19 pandeemia jõudnud kõike muuta. Tõsi, jõulud on sel aastal küll teistsugused ning koosolemine on saanud

uue tähenduse, ent sedavõrd olulisemaks peab juhatus tunnustada ja väärtustada traditsiooniliste tänusõnadega kolleege. Olenemata keerulistest oludest, on 2020. aasta jooksul 11 kliinikumi töötajat kaitsnud doktoriväitekirja. Aitäh, et olete selleks leidnud motivatsiooni, aega ja tahtet. See on ülikoolihaigla tugevus, kui teie värskeimad teadmised rakenduvad ravitöös, aga ka õppe- ja teadustöös.

Vahel räägitakse, et kliinikumi kollektiiv ei ole ühtne. Ma ei saa oma lühikese kogemuse pealt sellega nõustuda – näiteks üleskutsele luua meeskondadega jõuluvideod, vastasid 25 osakonda. Need videod on näide meeskonnatööst, ühtsusest ning mul on hea meel, et sellel väljakutseterohkel aastal olete säilitanud hea huumorimeele. Ka uute COVID-19 osakondade avamised ja töötajate valmisolek töötada väljaspool enda struktuuriüksust, on näide ühtsest kollektiivist ja pühendumisest.

Lõpetuseks – 2020. aasta on olnud pingutuste aasta, tervishoiutöötajatel ka üle oma võimete pingutamise aasta. Pingutus nõuab tugevat tagalat ja ei oleks võimalik ilma toetavate kolleegide ja lähedasteta – märkame ja hoiame seda.

Täna kõiki kliinikumi töötajaid selle erakordse aasta eest ja soovin teile ilusat pühadeaega!

PRIIT PERENS
Juhatuse esimees

Parima kolleegi preemia pälvivad dr Piret Laidre ja Pille Tammur

2020. aastal tunnustati parima kolleegi preemiaga kliinilise geneetika keskses töötavaid kolleege – dr Piret Laidret ning Pille Tammurit.

Preemia eesmärk on väärtustada häid kollegaalseid arstidevahelisi suhteid ning parimad kolleegid valitakse aasta tagasi sama tiitli pälvinud kolleegide poolt. 2020. aasta parimad kolleegid töötavad kliinilise geneetika keskses, dr Piret Laidre pe-

diaatrina ning Pille Tammur vanemlabori-spetsialistina.

Preemia, mille väljaandmise idee autor on kliinilise eetika komitee liige dr Ain Kaare, anti sel aastal üle juba viiendat korda.

Parima kolleegi preemia laureaate ülesandeks on nimetada aasta pärast omakorda uued parimad kolleegid.

KLIINIKUMI LEHT

Fotod: Jane Võsso

Dr Piret Laidre

Pille Tammur

KOMMENTAAR

DR JAAN SOPLEPMANN

Parima kolleegi preemia laureaat 2019

Piret on väga hea kolleeg, kellega arutada keerulisi pärikkusega seotud olukordi. Tal on silmapaistval määral entusiasmi, et ammutada uusi teadmisi ning rakendada neid patsientide hüvanguks. Oleme ühistöös leidnud põnevaid kliinilisi juhtumeid ja neid koos publitseerinud. Piretiga suhtlemine on puhas rõõm, sest ta on alati sõbralik, meeldiva käitumisega ja abivalmis. Meie tegevus on parim näide erialadeülesest koostööst, kus mõlema osapool panus tõsise probleemi lahendamisse on hindamatu väärtusega. Heale arstile omaselt on ta loogiline, süstemaatiline ja väga põhjalik. Olen neid hinnanguid kuulnud nii patsientidelt kui kolleegidelt.

DR SIRJE MIKKEL

Parima kolleegi preemia laureaat 2019

Pille Tammur on eriline oma suhtumise, alati rõõmsameelse oleku, abivalmiduse ja erialaste oskuste poolest. Ta leiab aega vaatamata oma kiirele töötempole, et nõu ja jõuga abiks olla. Pille suudab nii raske eriala nagu geneetika ka vähikule arusaadavaks teha. Ta kuuleb ja ka kuulab, tuleb kaasa uuendustega ja teeb kõik endast oleneva, et ühise meeskonnana jõuda diagnoosi ja raviotsuseni. Aitäh Pille, et Sa oled just selline, nagu oled!

"Jõulumüsteerium haiglas" konkursi esikolmiku esindajad

Foto: Jane Võsso

Kliinikumi jõuluvideote konkursi võitis kõrvakliiniku etteaste

Tartu Ülikooli Kliinikum tähistab sel aastal jõule teisiti – traditsioonilise aastalõpukontserdi asemel leidis aset jõulukonkurss „Jõulumüsteerium haiglas“, millest olid oodatud osa võtma kõik töötajad. Kokku esitati kliiniku, teenistuse või osakonna nimel 25 videot, mille seast valisid kliinikumi töötajad oma lemmikud.

Kokku hääletas 921 töötajat ning jõulukonkursi esikoha võitis ülekaaluka häälte arvuga kõrvakliiniku MC Patsient ft MC Tragus „Jõulumüsteerium 2020“. Teise koha pälvis informaatikateenistuse „Müsteerium informaatikateenistuses“ ning kolmanda koha kardiokirurgia osakonna „Kardiokirurgia jõulumüsteerium 2020: Süda“.

Kõrvakliiniku auhinna vastu võtnud arst-resident Romet Müür ütles: „Kõrvakliiniku jõulumüsteeriumi video sündis töötajate sisemisest ihast pidutseda, aga kuna väljund sisuliselt puudub, siis Tartu Ülikooli Kliinikumi videokonkurss oli antud juhul esimene peole kõige lähedasem toode, mis andis võimaluse ennast pisut välja elada. Aitäh kõikidele, kes meie poolt hääletasid!“

Informaatikateenistuse nimel tunnustuse vastu võtnud Tiina Kramp vahendas video valmimiselugu nii: „2020. aasta läheb paratamatult ajalukku kui korona-aasta, mis on kliinikumi töötajaid kahtlemata rohkem

mõjutanud kui tavakodaniku. Nii et aasta lõppu sobis parasjagu kurjast koroonaviirusest inspireeritud video. Soovisime seda teemat aga veidi teistsuguse (ja humoorrikama) nurga alt käsitleda, et kliinikumi töötajatele vägagi väljateenitud meelelahutust pakkuda. Ideest teostuseni läks vähe aega. Meie võttegrupp oli väga tore

Kliinikum tähistas jõule sel aastal teisiti

punt, kes kõik kaasa mõtlesid ja panustasid. Kihvt oli töö neljajalgsete-staaridega, kelle puhul ei olnud sugugi etteennustatav, kuidas kaamera ees näitlejatöö välja tuleb. Aitäh konkursi korraldajatele võimaluse eest pingeline aasta lõpetada mõnusa meeskonnatöö vaimus!“

Kardiokirurgia osakonna esindaja Carolin Kull: „Jõuluvideo tegemise üleskutse tuli

just õigel ajal, et sel keerulisel ajal pisutki luua positiivseid emotsioone. Õnne ei pea otsima kaugelt, on küll kliise, aga ometi inimesed unustavad selle igapäevaelus. Kuna meil on väga ühtne meeskond ja me ei saa ega taha millestki olulisest kõrvalle jääda, siis ideest-teostuseni jõudmine toimus ühiste jõupingutuste tulemusena. Üks meeskond – üks süda! Süda teeb rõõmu, kurvastab, südame võib kaotada. Kui süda on õiges kohas, ei siis õnn meid jäta maha!“

Kliinikumi juhatus autasustas esikolmikut auhinnati JURA X8 kohvimasinatega. Aitäh kõikidele kliinikumi töötajatele, kes algatusega kaasa tulid ja tegid teistmoodi jõuluootuse rõõmsamaks – etteasteid planeerides, ellu viies, neid vaadates ja lõpuks ka hääletades.

KLIINIKUMI LEHT

200 sisekõrvaimplantaati

1. detsembriks 2020 oli Eestis sisekõrvaimplantaadi saanud 200 patsienti.

Ühtlasi täitus käesoleval aastal 20 aastat esimese sisekõrvaimplantaadi paigaldamisest Eestis, mille tähistamiseks toimus 3. märtsil 2020 Tallinnas, Nordic Hotel Forumis Eesti Audioloogia Seltsi, Implaantadilaste Seltsi ja Audiere ühiselt korraldatud konverents „20 aastat sisekõrvaimplantaatioone Eestis: tehtud ja teoksil“.

Eesti esimene sisekõrvaimplantaatsioon toimus aastal 2000 Tartu Ülikooli Kliinikumi kõrvkliiniku kirurgiaosakonnas. Kui esimestel aastatel olid abiks väliskirurgid, siis valdava osa sisekõrvaimplantaatioone kahekümne aasta jooksul on teostanud kõrvkliiniku arst-õppejõud otorinolaringoloogia erialal Maris Suurna.

Eesti Haigekassa poolt finantseeritavate teenuste hinnakirja lisati sisekõrvaimplantaatsioon 2003. aastal. 1. detsembriks on implanteeritud kokku 201, kellest 53 on implantaadi saanud täiskasvanuna ja 148 lapsena. 49 last on implanteeritud bilateraalselt.

Sisekõrvaimplantaat annab võimaluse tajuda helisid ja eristada kõnet ka väga sügava

Foto: Sandra Vill

kuulmislangusega inimestel, kellel kuuldeaparaadi kasutamine ei anna soovitud tulemusi. Sisekõrvaimplantaadi kaudu saadavate auditiivsete signaalide tõlgendamise õppimine on järjepidevust nõudev protsess, kus vastutust oma töö eest kannavad nii spetsialistid, patsient kui ka tema perekond. Kõrvkliiniku spetsialistidest annab oma panuse sisekõrvaimplantaadi kandidaatide

väljaselgitamisel ja operatsioonijärgses (re)habilitatsiooniprotsessis dr Katrin Kruustük koos meeskonnaga, kuhu kuuluvad kuulmisuurijad/õed, logopeedid, sotsiaaltöötaja ja sisekõrvaimplantaatide kõneprotsessorite programmeerija.

PIRET ZIMMER
Kõrvkliinik

MEDITSIINITEADUSTE VALDKONNAS

Kliinik 2021

Arste, hambaarste, õdesid, ämmaemandaid, apteekreid ja teisi tervisevaldkonna töötajaid ühendav konverents Kliinik toimub 2. ja 3. veebruaril 2021 veebikonverentsina. Konverentsil osalemine maksab 90 eurot ja see annab 25 täienduspunkti. Registreerimine avatakse jaanuaris 2021. Lisateave: <https://konverentskliinik.ut.ee/>

Raviplasma kasutamine

Kevadsuvel avaldas ligi 500 inimest soovi osaleda TÜ teadlaste uuringus ja loovutada oma vereplasmata, et seda saaks kasutada koroonat põdevate inimeste raviks. Doonoripinki jõudis 11 inimest, kellelt koguti 20 plasmadoosi. Detsembri esimeses pooles oli uuringusse kaasatud kaks raskelt koroonat põdevat patsienti, kes said SARS-CoV-2 antiikehadega vereplasma ülekande – üks TÜ Kliinikumist ja teine Ida-Viru Keskhaiplast.

Mis viib koroonapositiivse haiglasse?

TÜ teadlaste analüüsist selgus, et peamised põhjused, miks koroonapatsient haiglasse ravile sattus, olid viiruslik kopsupõletik, äge bronhiit, kuseteede infektsioon ja südame isheemiatõbi. Haiglaravi vajas 19% koroonapositiivsetest, sh 5,5% intensiivravi, kus veedeti keskmiselt üheksa päeva.

Meeste suguhaiguste diagnoosimine

TÜ ja TÜ Kliinikumi teadlased ja arstid hindasid uue revolutsioonilise meetodi, voolutsütomeetria kasutamist Eesti meeste kusitipõletiku diagnoosimisel. Ajakirjas PLOS ONE avaldatud uuringus kinnitasid nad meetodi tõhusust ja näitasid, et peamine kusitipõletiku põhjus on klamüdiaos. Kõige tugevamat põletikku tekitab gonorröa.

Revolutsioon seoses uneapnoega

Hambaarstiteaduse instituudi teadlased osalevad 15 miljoni euro suuruse mahuga projektis Sleep Revolution, mille eesmärk on muuta põhjalikult obstruktiivse uneapnoe ning sellega seotud häirete uurimist, diagnoosimist ja ravi. Projektis töötatakse mh välja platvorm, mille abil saavad norskamise või uneapnoe all kannatavad patsiendid treenida keele- ja näolihaseid.

Tunnustused

Meditsiiniteaduste valdkonna aasta programmijuht on arstiteaduse ingliskeelse õppekava programmijuht, laste-gastroenteroloogia **dotsent Oivi Uibo**. Aasta õppejõu tiitliga tunnustasid üliõpilased sporditeaduste ja füsioterapia instituudi skeleti-lihassüsteemi lektorit **Doris Vahtrikut**.

VIRGE RATASEPP
Meditsiiniteaduste valdkonna kommunikatsioonispetsialist

Kliinikumi delegatsioon Narva haiglas

COVID-19 pandeemia mõjutab kogu Eestit, ent eriti tugevalt on kriis puudutanud Ida-Virumaad. Seetõttu tegi Tartu Ülikooli Kliinikumi delegatsioon visiidi Narva haiglasse.

Esimese visiidi läbi viinud meeskonna, kuhu kuulusid dr Veronika Reinhard, dr Piret Mitt ning Tiina Teder, eesmärgiks oli kaardistada probleemkohad ning selgitada välja, millises abist Narva kolleegid enim puudust tunnevad.

Et kliinikumilt oodati toetust nii kogemuse kui ka parima praktika näol, otsustas kliinikumi kriisjuhtimismeeskond lähetada Narva kliinikumi delegatsiooni toetamiseks Narva haigla toimetulekut COVID-19 kriisiga. Kliinikumi meeskonna ülesandeks sai arendada ravitöö ja intensiivravi võimekust COVID-19 haigete käsitlemisel, tõhustada infektsioonikontrolli meetmeid haiglas ja koostada vajadusel uued juhendid.

Kliinikumi Narva haigla meeskonda juhivad dr Ago Kõrgvee, kes lisaks meeskonna koordineerimisele toetab Narva haiglat tööprotsessides muudatuste sisseviimisel ning aitab luua intensiivravivõimekust COVID-19 osakonnas. Meeskonda kuuluvad veel infektsioonikontrolli teenistuse arst-resident Sandra Absalon, et nõustada COVID-19 osakonna arste haiglas; stomatoloogia kliiniku ülemõde Irina Sapatšuk, kes keskendub personali ressursside otstarbekale kasutamisele ning jälgib kehtestatud töökorralduse järgimist osakondades; infektsioonikontrolli teenistuse õde Tiina Teder, kes korraldab infektsioonikontrolli koolitusi töötajatele ning nõustab infektsioonikontrolli nõuete osas; ühendlabori vanemlaborispetsialist Agnes Ivanov, kes aitab tõsta Narva haigla labori võimekust COVID-19 analüüsides läbiviimiseks; anestesioloogia ja intensiivravi kliiniku anesteesiaõde Mari-Anne Knaps ning kvaliteedispetsialist Margarita Milihhina, kes jälgib haiglasest infoliikumist ja toetab personali koolitamist.

„Oleme keskendunud töötajate infektsioonikontrollialase pädevuse tõstmisele COVID-19 osakondades. Praeguseks on koolitatud ligikaudu 100 töötajat, kuna peame oluliseks, et kõik töötajad on värskest läbinud koolituse isikukaitsevahendite kasutamise, kätehügieeni ning nakkusosakonna uue töökorralduse osas,“ selgitas Tiina Teder kliinikumi infektsioonikontrolli teenistusest. Ta lisas, et Narva haiglas on avatud kolm COVID-19 osakonda ning koolitustega tagatakse sealsetele töötajatele uusimad

teadmised infektsioonikontrollinõuete osas. „Ida-Virumaal on COVID-19 nakatumiskordaja Eesti kõrgeim ning see mõjutab otseselt ka haigla tööd. Et haiglateskkonda kaitsta, on isikukaitsevahendite korrektse ja järjepideva kasutamisel äärmiselt suur roll,“ kinnitas Tiina Teder.

Et Narva elanikkonnast üle 90% kasutavad suhtlemiseks vene keelt, oli üheks toetavaks tegevuseks ka infektsioonikontrolli juhendite koostamine ja/või olemasolevate kliinikumi eestikeelsete juhendite tõlkimine. „Abikäe juhendite väljatöötamiseks spetsiaalselt Narva haigla jaoks andsid kliinikumi kriisjuhtimismeeskonna liikmed dr Veronika Reinhard ja dr Piret Mitt,“ lisas Teder.

Ühendlabori kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakonna vanemlaborispetsialist Agnes Ivanov rääkis, et Narva haigla labori eesmärgiks seati tagada SARS-CoV-2 analüüsides teostamine ööpäevaringselt 1-tunnise analüüsi ringluse ajaga. „Selleks viidi Narva haigla ühendlaboris novembris sisse verifitseeritud SARS-CoV-2 antigeeni analüüsi meetodika, mida hakati kohe kasutama mikrobioloogia laboris,“ kirjeldas Agnes Ivanov. Ümberkorralduste tulemusel teeb Narva haigla labor nüüd SARS-CoV-2 antigeeni analüüsi ja erakorralist SARS-CoV-2 RNA-analüüsi, lähtudes kliinikumi kriisjuhtimismeeskonna poolt kinnitatud SARS-CoV-2 antigeeni testimise korrast. „Muutus on suur, selline kord võimaldab anda vajaliku testivastuse ühe tunni jooksul,“ ütles Ivanov.

Lisaks SARS-CoV-2 antigeeni analüüsi meetodikale on plaanis sisse viia ka COVID-19 haigete raviskeemis vajalik interleukiin VI analüüs, seadistades selleks uue immunoloogilise analüsaatori. „Narva haigla labori töötajad on olnud väga tulid, nad on osalenud aktiivselt koolitustel ning omandanud kiirelt uusi teadmisi,“ kiitis Agnes Ivanov.

Ka Tiina Teder kinnitab, et Narva kolleegid on olnud motiveeritud kliinikumi delegatsiooniga koostööd tegema ning tartlased on soojalt vastu võetud. „Töö Narva haiglas on olnud huvitav, ent ka intensiivne ning tavapärasest erinev, kuna enamused tööd tuleb teha vene keeles. Seda enam hindavad kahe haigla töötajad üksteise pingutusi.

KOMMENTAAR

DR AGO KÕRGVEE
Kliinikumi Narva haigla meeskonna juht

Meie eesmärgiks oli ja on aidata Narva haigla tööd ümber korraldada vastavalt COVID pandeemia vajadustele ja võimalustele Ida-Virumaal. Moodustasime meeskonna, kuhu kuulusid oluliste tegevussuundade esindajad, kelle ülesandeks oli korrigeerida haigla tööd lähtuvalt vajadustest. Kliinilise nõunikuna pidasin oluliseks kogu haigla tegevusest ja ressurssidest ülevaate saamist. Eesmärgiks oli erakorralise arstiabi jätkumine Narvas, tööjõu ümberjagamise strateegiliselt olulistele tegevustele, nakkushaiguste osakondade töö ümberkorraldamine tänapäevaste arusaamade järgi. Meeskond tegi lühikese aja jooksul muutuste elluviimiseks suure töö, mille eest tänan neid kõiki kogu südamest. Kindlasti tänan ka kogu Narva haigla personali koostöö ja ennastületava panustamise eest.

Koostöö Narva haiglagaga sujub hästi,“ ütles Tiina Teder koostöökogemust kokku võttes.

Jõulupühadeks on kliinikumi delegatsioon pöördunud tagasi Tartusse, kuid Narva haigla nõustamine jätkub e-kanalite ja telefoni vahendusel, vajadusel tehakse kohapeale ka visiite.

KLIINIKUMI LEHT

Dr Artur Vetkas kaitses doktoritööd

11. detsembril kaitses Artur Vetkas filosoofiadoktori kraadi (PhD (arstiteadus)) taotlemiseks esitatud „Long-term quality of life, emotional health, and associated factors in patients after aneurysmal subarachnoid haemorrhage“ („Aneurüsmatilise subarahnoidaalse hemorraagia järgne elukvaliteet, emotsionaalne tervis ja nende prognostilised faktorid“).

Juhendajad: neurokirurgia professor Toomas Asser (knd (meditsiiniteadused), TÜ kliinilise meditsiini instituut) ja neurokirurgia dotsent Tõnu Rätsep (dr. med., TÜ kliinilise meditsiini instituut).

Oponent: dotsent Timo Koivisto (PhD), neurokirurgia osakond, Kuopio Ülikooli Haigla, Kuopio, Soome.

Kokkuvõte

Ämblikvõrkkesta-alune verejooks ehk mitetraumaatilise subarahnoidaalne hemorraagia (SAH) moodustab 5% insultidest. 85%-l patsientidest on SAH põhjustatud ajuarteri aneurüsmi lõhkemisest. Suuremal osal patsientidest leiab aneurüsmatilise subarahnoidaalne hemorraagia (aSAH) aset keskeas ja sellesse haigestumus on 7.9 juhtu 100.000 elaniku kohta. Esmane ravi haiguse ägedas perioodis on suunatud verejooksu põhjuse likvideerimisele (aneurüsmi mikrokirurgiline klipsimine või versoonese sulgemine ehk koilimine). Vaatamata sellele, et aSAH-i käsitlus on viimastel aastatel paranenud, on haiguse kaugtulemused sageli ebarahuldavad nii patsientide kui ka nende lähedaste jaoks. Enam kui pooltel patsientidel on pärast aSAH-i ägedat perioodi kirjeldatud vähenenud elukvaliteeti. Kuni pooltel patsientidel esineb pärast aSAH-i depressioon ja ärevus, mis võivad püsida rohkem kui 18 kuud. Suhteliselt vähe on uuringutes tähelepanu pööratud aSAH-i põdemisele järgnevate emotsionaalsete häirete ja elukvaliteedi languse seostele ja nende prognostiliste faktorite.

aSAH patsientide retrospektiivse kaugtulemuste uuringu eesmärgid olid: kirjeldada elukvaliteedi langust ja emotsionaalsete häirete esinemist ellujäänute seas, analüüsida emotsionaalsete häirete ja elukvaliteedi omavahelist seost koos neid mõjutavate teguritega, ja uurida CRHR1 genotüübi mõju aSAH kaugtulemustele.

Võrreldes samaealiste üldpopulatsiooniga esines aSAH patsientide kohordis elukvaliteedi langus. Samuti oli üldpopulatsiooniga võrreldes pärast aSAH-i kõrge emot-

Dr Artur Vetkas

Foto: Kaarel Kree

sionaalsete häirete, asteenia ja unetuse levimus. Asteenia oli kõige sagedasem patoloogiline seisund, mis mõjutas patsientide nii vaimset kui ka füüsilist seisundit. Ühel kolmandikul patsientidest esines depressiooni ja ärevust, mille sümptomid avaldusid tihti samaaegselt. Olulisel hulgal patsientidest esines surma- või enesetapumõtteid. Emotsionaalsed häired seletasid enam kui poole elukvaliteedi vaimse domeeni hinnete erinevusest ja peaaegu kolmandiku füüsilise domeeni hinnetest. Asteenia oli seotud kõikide elukvalitee-

di domeenide tulemustega. Depressioon oli seotud elukvaliteedi vaimse domeeni hinnetega. Enam kui kolmandik patsientidest ei suutnud pärast aSAH-i tööle naasta, mis oli seotud emotsionaalsete häirete esinemisega. CRHR1 minoorse genotüübi kandjatel olid oluliselt paremad tulemused elukvaliteedi vaimses domeenis. CRHR1 minoorne genotüüp oli seotud väiksema riskiga asteenia ja depressiooni kujunemiseks.

KOMMENTAAR

PROFESSOR TOOMAS ASSER
Juhendaja

Ajuarterite aneurüsmide ravi tulemuslikkus pole hinnatav pelgalt angiograafia ja neuroloogilise leiu alusel. Seetõttu pööratakse järjest suuremat tähelepanu akuutse perioodi ravi läbi teinute pikaajasele elu kvaliteeti mõjustavatele faktoritele.

Antud uurimistöös hinnati subarahnoidaalse hemorraagia järgselt emotsionaalsete häirete esinemist ning pikaajast elukvaliteedi langust ja analüüsiti nende seotust. Uuritud patsientidel ilmnest kestab väljendunud füüsilise, vaimse ja sotsiaalse elukvaliteedi langus ning aastaid püsivad asteenia, depressioon ja ärevus. Uudse avastusliku leiuna selgus, et väiksem risk emotsionaalsete häirete kujunemiseks ning asteenia ja depressiooni arenguks on CRHR1 minoorse genotüübi esinemise korral.

Eesti suurimas kliinilise geneetika keskuses on talletatud enam kui 75 000 DNA-proovi

4. detsembril tähistas Tartu Ülikooli Kliinikumi kliinilise geneetika keskus 30. tegevusaastat, mille jooksul on keskusest kasvanud Eesti suurim kliinilise geneetika alast nõustamist pakkuv keskus, kuhu on talletatud suures koguses DNA-proove.

Aastas käib kliinikumi geneetika keskuses nõu ja abi saamas üle 6000 patsienti. „Sagedasemad näidustused kliinikumis geneetiku konsultatsiooniks on hilinevad arengutähis, autismi spektrihäired, kaasasündinud väärarengud, pärilikud ainevahetushaigused, neurodegeneratiivsed haigused, kaasasündinud südamerikked, kuulmise langus, pärilikud silmahaigused, viljatus, onkogeneetiline nõustamine, samuti rasedate nõustamine sünnieelsest võimalike geneetiliste probleemide korral,“ tutvustas prof Katrin Õunap, kliinilise geneetika keskuse juhataja. Lisaks tegeletakse keskuses ka pärilike ainevahetushaiguste raviga.

Kliinilise geneetika keskuse peamise missiooni täitmisel – milleks on Eesti meditsiinigenetikute ja laborispetsialistide parimaid teadmisi kasutades patsientidele tänapäevase geneetilise diagnostika, nõustamise ja ka ravimise pakkumine – on võtmerolliks laborimeditsiini kaasatus. „Meie meeskonnas on neli meditsiinilaborite ISO akrediteerimise nõuetele vastavat laborit – ainevahetushaiguste, molekulaardiagnostika, tsütogeneetika ja lihahaiguste uurimise labor, kes omakorda teevad koostööd kõigi haiglatega üle Eesti,“ selgitas kliinikumi geneetika keskuse vanemarst-õppejõud pediaatria erialal ja molekulaardiagnostika labori juhataja dr Tiina Kahre. Nii on aastate jooksul kliinilise

Dr Tiina Kahre

Foto: Andres Tennus

geneetika keskuses testitud ja talletatud märkimisväärne hulk DNA proove – enam kui 75 000, lisaks tsütogeneetika, ainevahetuse ning lihasebiopsiate proovid. „Tänu pikaajalisele stabiilsele tööle on tekkinud ka märkimisväärne andmekogu DNAdest ja teistest bioloogilistest materjalidest, mis võimaldavad meil haruldaste haiguste põhjuseid paremini üles leida. Viimasel viiel aastal on keskus eriti palju panustanud hemato-onkoloogiliste haigete diagnostikavõimaluste avardamisele,“ kirjeldas dr Kahre.

Dr Kahre lisab, et proovide säilitamine annab võimaluse perekonnaliikmetel pöör-

duda keskuse poole, et saada täpsemat teavet kordusriskide, sünnieelse diagnostika ja ravi kohta varasemalt uuritud pere liikme haiguse osas. „Samuti saab uurida pärilike haiguste põhjusi uute uurimismeetoditega, mis varasemalt ei ole olnud kättesaadavad või avastatud,“ rääkis dr Kahre.

Geneetika alal on Eestis nii kliinilist kui teadustööd tehtud enam kui 30 aastat, kuid iseseisva üksusena loodi Tartu lastekliiniku juurde Meditsiinigenetika keskus 1990. aastal. 2011. aasta juunis laienes kliinilise geneetika keskus ka Tallinnasse, kui keskusega liitus varem Tallinna Lastehaigla juures töötanud geneetikateenistus. „Tänu sellele on Tartu Ülikooli Kliinikumi kliinilise geneetika keskuse töös esindatud kõik praktilise geneetilise teenistuse erialaliinid ja mille raames osutatakse raviteenuseid üle kogu Eesti. Keskuses töötab üle 70 inimese ning keskusel on maailmatasemel teadussidemed erinevate tippasemel ülikoolidega, nt MIT Harvardi Ülikooli Broadi Instituut ja Yale ülikooli meditsiiniteaduskond USAs,“ tutvustas professor Õunap.

Geneetikakeskuse sünnipäeva tähistati veebikonverentsiga, kus tehti tagasisivaade olnule, kuid arutleti ka tulevikusuundumusi.

KLIINIKUMI LEHT

TÄNUAVALDUSI

Detsember 2020, traumatoloogia ja ortopeedia kliinik / spordimeditsiini ja taastusravi kliinik

Soovin kogu südamest tänada **dr Alo Rulli** tehtud töö eest ja kõiki ortopeedia osakonna töötajaid, arste, õdesid, põetajaid osavõtliku ja abistava suhtumise eest. Eriksel tänud veel **dr Julia Reinvaldile** minuga pideva kontakti hoidmise eest ja **dr Aare Märtsoni** juhtimisel, kes minu

paranemist hoolega jälgisid. Taastusravi eest tänan **dr Maire Audovat** ja füsioterapeut **Anu Toonverki**, kes minuga individuaalset tööd tegi ning kannatlikult ja targalt õpetas, suunas.

Detsember 2020, kirurgiikliinik

Suur tänu **dr Jaanus Kahule**, arst-resident **Kirill Tammelale** ja õdedele. Olete suurepärased spetsialistid, soovin teile tervist ja häid jõule.

Detsember 2020, sisekliinik / silmakliinik

Soovin tänada reumatoloogia osakonna **prof Riina Kallikormi**, **dr Reet Kuuset** ja teisi osakonna arste ja õdesi, kes pidurdasid haiguse kulgu ja pöörasid paranemise poole. Tänu teie ja **dr Aap Tominga** koostööle ja südikusele olen taastumas raskest haigusest! Aitäh teile kõigile ja rahulikke jõule!

Dr Teele Kasepalu kaitses doktoritööd

14. detsembril 2020 kaitses Teele Kasepalu filosoofiadoktori kraadi (PhD (arstiteadus)) taotlemiseks esitatud väitekirja „Effects of remote ischaemic preconditioning on organ damage and acylcarnitines' metabolism in vascular surgery“ („Kaugisheemilise eelkohastamise mõju elundikahjustusele ja atsüülkarnitiinide ainevahetusele veresoontekirurgias“).

Juhendajad: vasoloogia professor Jaak Kals (dr. med., TÜ kliinilise meditsiini instituut), kirurgia professor Urmas Lepner (knd (meditsiin), TÜ kliinilise meditsiini instituut), meditsiinilise biokeemia professor Mihkel Zilmer (dr. med. (meditsiin), TÜ bio- ja siirdemeditsiini instituut) ja anestezioloogia ja intensiivravi professor Joel Starkopf (dr. med. (arstiteadus), TÜ kliinilise meditsiini instituut)

Oponent: lektor Anne Lejay (PhD), Service de Chirurgie Vasculaire et Transplantation Rénale, Faculté de médecine, Strasbourg Ülikool, Prantsusmaa.

Kokkuvõte

Kirurgiliste operatsioonidega kaasnevad terviseriskid, mis sõltuvad lisaks operatsiooni iseloomule ka inimese füsioloogiast ja tervislikust seisundist. Efektiveid ja ohutuid võimalusi nende riskide vähendamiseks pole senini leitud. Inimorganismil on olemas kaitsemehhanismid, mis käivituvad elundit ohustava teguri, näiteks isheemia toimel. Neid organismi kaitsemehhanisme kasutatakse ära kaugisheemilises eelkohastamises (KIE). KIE käigus tekitatakse lühiajaliselt jäsemes isheemia, mis käivitab kogu organismis mehhanismid, vähendamaks võimalikku sihtorgani verevarustuse puudumisest tulenevat kahjustust.

Kaugisheemilist eelkohastamist peetakse ohutuks protseduuriks ja ka antud doktoritöös ei leitud protseduuril ühtegi olulist kahjulikku kõrvalmõju

Seetõttu tekivad ajutiselt verevarustuse olnud koes (nt ülajäsemes) signaalid, mis kanduvad ka mujale organismi ja valmistavad kaugemal asetsevad elundid, näiteks südame ja neerud, ette tulevaseks kah-

Dr Teele Kasepalu

Foto: Erakogu

justuseks. Seeläbi on võimalik organismi loomulikku kaitsemehhanismi ennetavalt aktiveerides saavutada kaitse elunditele, mis operatsiooni käigus võivad kahjustatud saada.

KOMMENTAAR

PROFESSOR JAAK KALS

Juhendaja

Teele Kasepalu doktoritöö on hea näide hästi toimivast siirdemeditsiini-alasest koostööst Tartu Ülikooli ja Tartu Ülikooli Kliinikumi vahel. Kuigi uurimistöö oli disainilt keerukas ja seetõttu ka logistiliselt väljakutseid esitav, sujus see Teelel siiski suuremate probleemideta. Uurimistöö nõudis doktorandilt sageli hommikul 6.00 haiglasse tulekut ja viimaste vere- ja uriiniproovide võtmist alles enne südaööd. Väljakutsetega järjekindlalt hakkama saades, kinnistusid minu jaoks Teele sitke vaim ja töötahe. Uurimistöö näitab ilmekalt, kui oluline

Käesolevas doktoritöös uuriti KIE meetodit neil, kelle operatsiooniga seotud risk on suur ehk veresoontekirurgilist operatsiooni vajavatel haigetel. Vahetult enne operatsiooni teostati uuritavatel KIE protseduur, mille käigus katkestati neljal korral käe verevarustus viieks minutiks 5-minutiliste vaheaegadega. Leiti, et antud meetod ei avalda mõju arterite jäikusele, kuid vähendab operatsioonijärgselt neeru- ja südamekahjustuse markerite tõusu, mille põhjal saab järeldada, et KIE kaitseb operatsiooni ajal neere ja südant. Lisaks tuvastati, et meetod mõjutab organismis atsüülkarnitiinide ainevahetust, mis võib olla üheks kaitsvat toimet vahendavaks mehhanismiks. KIE-t peetakse ohutuks protseduuriks ja ka antud doktoritöös ei leitud protseduuril ühtegi olulist kahjulikku kõrvalmõju.

Kokkuvõtvalt saab järeldada, et arvestades KIE kergesti teostatavust ning ohutust, on meetodil suur potentsiaal leida tee kliinilisse kasutusse operatsiooniga seonduvate elundikahjustuste.

on mitme kliinilise ja prekliinilise eriala vaheline pidev teaduskoostöö, luues uut kõrge kvaliteedi ja praktilise väljundiga oskusteavet. Inimesena on Teele uudishimulik, sihikindel, aus ja otsekohene. Loodan, et Teele jätab endale võimaluse teadustööga karjääri rikastada ka tulevikus.

Arstiüliõpilased abiõe kiirkursusel

Foto: Tartu Tervishoiu Kõrgkool

Kliinikum kaasab arstiüliõpilased COVID-osakondade töösse

Tartu Ülikooli Kliinikumi, Tartu Ülikooli ja Tartu Tervishoiu Kõrgkooli koostöös läbivad Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna arstiüliõpilased viiepäevase abiõe praktilise kursuse, et pärast seda vajadusel asuda tööle kliinikumi COVID-19 osakondadesse.

Tulenevalt viimaste nädalate hüppeliselt kasvanud COVID-19 nakatunute ja haiglaravi vajavate patsientide arvust, on Tartu Ülikooli Kliinikum seadnud sisse mitu täiendavat COVID-19 osakonda. „Juurde rajatud osakondade käivitamisel on võtmeküsimuseks meditsiinipersonali olemasolu. Selle tagamiseks on kliinikumis juba ka piiratud plaanilist statsionaarset tööd,“ selgitas kliinikumi kriisijuhtimismeeskonna juht professor Joel Starkopf.

Et tagada abikäsi juba olemasolevatele töötajatele eesootaval väljakutseterohkel talvisel perioodil, kutsusid ülikool ja kliinikum 4. ja vanemate kursuste arstiüliõpilasi abiõe oskusi omandama ning asuma tööle COVID-19 osakondadesse. Kliinikumi ülemõe Tiina Freimanni kinnitusele on noored tulevased kolleegid haiglas oodatud abikäed. „Üliõpilaste huvi haiglasse abiõeks minna kinnitas nende kiire reageerimine üleskutsule. Mõne päevaga andis enda valmisolekust teada 43 inimest ning esimese kümneliikmelise rühma praktiline õpe Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis algas 14. detsembril,“ ütles Tiina Freimann.

Arstiüliõpilaste kõrge motivatsioon

„Valdav enamus arstitudengeid on õpin-gute vältel vastavalt läbitud kursustele töötanud haiglas kas hooldaja, abiõe või

abiarstina. See on suurepärane võimalus praktiliste oskuste omandamiseks, haiglasüsteemi ja huvi pakkuvate erialadega lähemalt tutvumiseks ning ülikooli ajal erialase tööga lisaraha teenimiseks,“ rääkis Tartu Ülikooli kliinilise meditsiini instituudi üliõpilaskogu esimees Triin Olde.

Ta lisas, et praegune koroonakriis on haiglatöös osalemise eriti hinda tõstnud, sest distantsõppe ja nakkusohu tõkestamise tõttu on üliõpilaste kokkupuude haiglateskeskkonna ning patsientidega olnud minimaalne ja nüüdseks taas täielikult peatunud.

Väärtuslik praktiline kogemus

Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna õppeprodekaan Anti Kalda tunnustas kliinilise meditsiini instituuti algatuse ja abiõeks õppivaid arstiteaduse üliõpilasi julguse ja initsiatiivi eest. „COVID-19 pandeemia on suunanud arstiüliõpilased e-õppele ning jätnud ainukeseks võimaluseks praegu patsientidega tegeleda neile, kelle praktika on seotud koroonapatsientidega või kes pakuvad lisaväärtust haigla COVID-osakondades,“ rääkis Kalda.

Ta tões, et COVID-tingimustes abiõena töötamine on tulevasele arstile kindlasti kasulik, sest praegu on parim võimalus

omandada kogemusi meditsiinisüsteemis, mis erineb oluliselt selle argipäevast. „Mul on hea meel, et meditsiiniteaduste valdkonna üliõpilased, tulevased arstid näevad suuremat pilti ning lähtudes missioonitundest läbivad praegu vajalikku koolitust, et pakkuda pandeemiaga võitlevale haiglapersonalile oma tuge,“ kiitis Kalda kõiki arstiüliõpilasi, kes tahavad võitluses COVID-19-ga haiglaid aidata. Kalda avaldas siiski lootust, et üliõpilased saavad peagi naasta normaalse õppetöö juurde, sest abiõena töötamise kõrval ei tohi unustada üliõpilase põhiülesannet.

Ka Tartu Tervishoiu Kõrgkooli õppeprorektor Kersti Viitkar rõõmustas koostöö üle ning tutvustas abiõeks saamise koolitusprogrammi: „Praktikum viivad läbi õe õppekava õppejõud. Eilsel esimesel koolituspäeval käsitleti anti- ja aseptika põhimõtteid, isikukaitsevahendite kasutamist COVID-osakonnas ning hooldustoiminguid. Järgnevatel päevadel harjutatakse vee-niprotseduure, tilkinfusiooni tegemist, ravimite manustamist, dokumenteerimist jm õendustoiminguid.“

Järgmine abiõe kiirkursus algab Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis 4. jaanuaril.

KLIINIKUMI LEHT

Parimad õendus- ja hooldustöötajad 2020

ANESTESIOLOGIA JA INTENSIIVRAVI KLIINIK

Mari-Anne Knaps	anestesioloogia osakond, anesteesiaõde
Kärt Karri	erakorralise meditsiini osakond, vanemõde
Virge Raudmäe	1. intensiivravi osakond, intensiivraviõde
Ele Prans	2. intensiivravi osakond, intensiivraviõde
Tatjana Karpina	3. intensiivravi osakond, Intensiivraviõde
Riina Võro	lasteintensiivravi osakond, intensiivraviõde
Natalja Vaher Urve Laanemaa	anestesioloogia osakond, hooldusõde erakorralise meditsiini osakond, põetaja
Margit Hünnonen	1. intensiivravi osakond, Intensiivravihooldusõde
Merle Porosk	2. intensiivravi osakond, intensiivravihooldusõde
Eelika Kapitan	3. intensiivravi osakond, Intensiivravipõetaja
Ina Tani	lasteintensiivravi osakond, intensiivravipõetaja

HEMATOLOOGIA-ONKOLOGIA KLIINIK

Jevgeni Valjuženitš	hematoloogia ja luuüdi transplantatsiooni osakond, õde
Eliisa Marleen Metsate	hematoloogia ja luuüdi transplantatsiooni osakond, abiõde
Liidia Topkina Olga Trelin Dorrit Malmiste	kirurgilise onkoloogia osakond, õde radio-ja onkoterapia osakond, õde radio-ja onkoterapia osakond, radioloogiatehnik
Kaire Kinsiver	kirurgilise onkoloogia osakond, arsti-assistent
Tatjana Mihhailenko	hematoloogia ja luuüdi transplantatsiooni osakond, põetaja
Leili Kõrgesaar	radio-ja onkoterapia osakond, põetaja

KIRURGIKLIINIK

Larissa Jaguson Maarit Maimets	lastekirurgia osakond, õde üldkirurgia ja plastikakirurgia osakond, õde
Piret Tammela Arina Smolin Mildret Allmann	abdominaalkirurgia osakond, õde veresoontekirurgia osakond, õde uroloogia ja neerusiirdamise osakond, õde
Anzela Rementsova Leili Matsmann Margit Sulaoja Karin Baumann Livika Metsar	ambulaatorse kirurgia osakond, õde lastekirurgia osakond, hooldaja abdominaalkirurgia osakond, põetaja veresoontekirurgia osakond, põetaja üldkirurgia ja plastikakirurgia osakond, hooldaja
Piret Pütsepp	uroloogia ja neerusiirdamise osakond, hooldaja

KOPSUKLIINIK

Jana Lemmats	pulmonoloogia ja torakaalkirurgia osakond, õde
Virve Roio	pulmonoloogia ja torakaalkirurgia osakond, õde
Maritana Meitsar	pulmonoloogia ja torakaalkirurgia osakond, õde
Ursula Lutsar Raili Raidma	tuberkuloosiosakond, õde pulmonoloogia ja torakaalkirurgia osakond, põetaja
Maila Lõosalu	tuberkuloosiosakond, hooldusõde

KÕRVAKLIINIK

Liis Linno	kõrvakliinik, õde
Sille Ilus	kõrvakliinik, õde
Astra Arik	kõrvakliinik, põetaja

LASTEKLIINIK

Andželika Raiskaja Piret Mällo Keidy Normann lasteõde Annika Reiljan	neonatoloogia osakond, lasteõde neonatoloogia osakond, lasteõde üldpediaatria ja neuroloogia osakond, lasteõde
Signe Mardiste Heiske Priivits	ägedate infektsioonide osakond, lasteõde neonatoloogia osakond, hooldaja üldpediaatria ja neuroloogia osakond, põetaja
Svetlana Shcherbakova	ägedate infektsioonide osakond, hooldaja

NAHAHAIGUSTE KLIINIK

Kristyna Harkmann	statsionaarne osakond, õde
-------------------	----------------------------

NAISTEKLIINIK

Sirje Hellenurm Emily Naarits Anne Ilves Larissa Botšanova Inkeri Räbovõitra Elis Lehtsaar	sünnitusosakond, ämmaemand sünnitusosakond, ämmaemand naistenõuandla, ämmaemand günekoloogia osakond, õde sünnitusosakond, hooldaja sünnitusosakond, põetaja
---	--

NÄRVIKLIINIK

Maarja Tuisk Birgit Savolainen Merike Aas Evelin Koka	neurokirurgia osakond, õde neuroloogia osakond, õde neurokirurgia osakond, põetaja neuroloogia osakond, põetaja
--	---

OPERATSIOONITEENISTUS

Olga Jakobson Ilona Perk Natalja Palu Reelika Habak Kristiane Harlašov Olga Bogdanova	operatsiooniosakond, operatsiooniõde operatsiooniosakond, operatsiooniõde operatsiooniosakond, operatsiooniõde operatsiooniosakond, põetaja operatsiooniosakond, põetaja sterilisatsiooniosakond, meditsiiniseadmete hooldaja
--	---

PATOLOGIATEENISTUS

Maarika Dapon	patoloogiaosakond, bioanalüütik
---------------	---------------------------------

PSÜHHIAATRIKLIINIK

Svetlana Kozlova Marleen Rämmeld Kertu Pihlakas Marko Vahi	ambulaatorne osakond, õde üldpsühhiaatria keskus, õde akuutosakond, õde laste ja noorte vaimse tervise keskus, abiõde akuutosakond, hooldaja laste ja noorukite vaimse tervise keskus, hooldaja
Tõnn Adermann Aili Aasumets	üldpsühhiaatria keskus, hooldaja sõltuvushäirete osakond, hooldaja
Ester Puusepp Nadezda Guseva	üldpsühhiaatria keskus, hooldaja

RADIOLOOGIAKLIINIK

Oksana Bilinskaja	angiograafia osakond, operatsiooniõde
Erle Eesmäe	nukleaarmeditsiini osakond, radioloogiatehnik
Kaari Talvet	Maarjamõisa osakond, radioloogiatehnik
Reet Tummi	angiograafia osakond, hooldaja

SISEKLIINIK

Kristi Loos	sisehaiguste-reumatoloogia-endokrinoloogia osakond, õde nakkushaiguste osakond, õde gastroenteroloogia osakond, õde nefroloogia osakond, õde gastroenteroloogia osakond, põetaja sisehaiguste-reumatoloogia-endokrinoloogia osakond, põetaja endoskoopiakeskus, õde endoskoopiakeskus, põetaja ambulatoorne osakond, õde nakkushaiguste osakond, põetaja nefroloogia, põetaja
Küllli Parts Maive Rillo Irina Pedask Pille Võsu Kaire Salundi	
Marjaliisa Mikiver Signe Kraav Tiina Jõemets Kristina Blinnikova Tatjana Rožina	

SILMAKLIINIK

Margit Muru Reelika Ljubajev Nadezhda Sazonova Kaja Laurits Inna Pilv	silmakliinik, õde silmakliinik, õde silmakliinik, õde silmakliinik, hooldaja silmakliinik, hooldaja
---	---

SPORDIMEDITSIINI JA TAASTUSRAVI KLIINIK

Evelin Kuzin Viktors Busovs Helena Möldri Kristel Sillat Stella Kalvik Julia Sohhinova	statsionaarse taastusravi osakond, õde statsionaarse õendusabi osakond, õde statsionaarse õendusabi osakond, õde töötervishoiu osakond, õde ambulatoorse õendusabi osakond, õde statsionaarse õendusabi osakond, põetaja
---	--

Maie Veiman	statsionaarse õendusabi osakond, põetaja
Merike Murumäe	statsionaarse taastusravi osakond, hooldaja

STOMATOLOOGIAKLIINIK

Svetlana Jefremova	suu- ja hambahaiguste osakond, hambaarsti assistent
Kristi Lohu	hambaproteesikeskus, hambaarsti assistent
Jonna Sild Anu Telling	näo-lõualuudekirurgia osakond, õde suukirurgia osakond, õde

SÜDAMEKLIINIK

Tiiu Roosimaa Egne Aun Heljo Endla Kaasik Svetlana Kovalenko Tatjana Killak	kardiokirurgia osakond, õde 1. kardioloogia osakond, õde 1. kardioloogia osakond, õde rütmihäirete osakond, õde kardiokirurgia osakond, intensiivravipõetaja
Katrin Kull Kerit Kalder Kadri Vaan	kardiokirurgia osakond, hooldaja ambulatoorne osakond, õde kardiointensiivravi osakond, intensiivraviõde
Lisette Lehtmets	kardiokirurgia osakond, intensiivraviõde
Janika Perdel Natalia Schmidt Helgi Käärik Ilona Sandakova	kliinilise füsioloogia osakond, õde 2. kardioloogia osakond, õde 1. kardioloogia osakond, põetaja kardiointensiivravi osakond, intensiivraviabiõde
Karin Saarepere	kliinilise füsioloogia osakond, hooldaja

TRAUMATOLOGIA JA ORTOPEEDIA KLIINIK

Margit Haavik Dorel Donner Irina Sikka Marve Petersell Inge Sõmermaa Terje Ossip	ortopeedia osakond, õde traumatoloogia osakond, õde ortopeedia osakond, põetaja traumatoloogia osakond, hooldusõde ambulatoorne osakond põetaja ambulatoorne osakond õde
---	--

VEREKESKUS

Maris Ruubel	verekomponentide väljastamise osakond, laborant
--------------	---

ÜHENDLABOR

Mare Ivandi	kliinilise geneetika keskus Tartus, bioanalüütik
Anni Tammela	immuunanalüüsi osakond, bioanalüütik
Kaarin Orason	kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond, laborant
Ellen Kriisa	kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond, laborant

Kliinikumi ämmaemandad jõuavad beebide juurde uue Kureautoga

Tartu Ülikooli Kliinikumi naistekliiniku ämmaemandad on suurendanud koduvisiitide arvu ning tänasest kasutavad ämmaemandad beebide juurde jõudmiseks ka spetsiaalset Kureautot.

„Naistekliinik on suurendanud oluliselt sünnitusjärgsete koduvisiitide arvu pärast ämmaemandusabi teenuse laienemist Tartu Tervisekeskusesse. Päevas tehakse kuni kuus visiiti vastsündinu ja ema juurde, et hinnata nende heaolu,“ tutvustas kliinikumi naistekliiniku ülemämmaemand Pille Teesalu.

Sünnitusjärgseid koduvisiite teevad ämmaemandad Marrit Kanna ja Kärt Hüdsi. „Koduvisiitide eesmärk on hinnata ema üldist seisundit ja sünnitusest taastumist, samuti pööratakse olulist tähelepanu vaimsele tervisele, kohanemisele, toimetulekule ja tugivõrgustiku olemasolule,“ selgitas naistekliiniku ämmaemand Marrit Kanna.

Inglismaal kogukonna ämmaemandana töötanud Marrit Kanna, kes sügisest on ametis Tartu Ülikooli Kliinikumis, peab koduvisiite oluliseks patsiendikesksuse aspektist. „Ämmaemand saab koduvisiidi käigus toetada nii ema kui last just kodus ja igapäevases toimetuleku keskkonnas. Me jälgime ka vastsündinu kohanemist ja ealist arengut, tema üldseisundit, sealhulgas magamist ja toitmist ning kaaluivet,“ tutvustas Kanna.

Kureauto

Foto: Andres Tennus

Lisaks jagavad koduvisiitide ämmaemandad kogu perele informatsiooni ema ja vastsündinu heaolu eest hoolitsemiseks ning nõustavad terviseriskide äratundmise osas, andes ka konkreetseid tegutsemisjuhiseid.

Koduvisiit määratakse enne kliinikumi sünnitusosakonnast väljakirjutamist kõikidele Tartu tervisekeskuse perearstide nimistute emadele ja peredele. Naistekliiniku ämmaemand teeb koduvisiidi esimese 7 päeva jooksul pärast sünnitust ja vajadusel 14.

päeval pärast sünnitust. „Ämmaemanda koduvisiiti on otstarbekas kasutada kuni 28 päeva pärast sünnitust, enamasti kuni 14 päeva,“ lisas ülemämmaemand Pille Teesalu.

Et paljudes kultuurides seostub kurg lapseootusega, sai ka naistekliiniku transpordivahend nime Kureauto. Kureauto hõlbus tab ämmaemanda tööpäeva planeerimist ja patsientide juurde jõudmist.

KLIINIKUMI LEHT

TÄNUAVALDUSI

Detsember 2020, südamekliinik / radioloogikliinik / toitlustusteenistus

Tahan tänada **dr Priit Tammjärve** kui väga inimlikku, suurepärast spetsialisti. Väga professionaalne, asjalik ja seletab kõik arusaadavalt lahti. Arst, keda usaldan. Täna **dr Toomas Hermlinit**, kellele kuuluvad minu parimad kiidusõnad. Täna kogu kardiokirurgia osakonna kollektiivi meeldiva ja hooliva suhtumise eest! Köögipersonalile tänud maitsvate toitvate eest!

Detsember 2020, naistekliinik

Suur tänu **dr Ülle Kadastikule**, õdedele ja hooldajatele.

Detsember 2020, majandusteenistus

Kanepi kodu juhtide südamesse jättis kõige suurema tänutunde Tartu Ülikooli Kliinikumi keskkonnaosakonna peaspetsialist **Tiina Teder**. Tema südamega tehtud töö ja väga kompetentne lähenemine on väga tänuväärne. Täna Tiinat meie ettevõtte juhatuse poolt.

Detsember, 2020, infektsiooni-kontrolli teenistus

Täna südamest infektsioonikontrolli öde **Hele Nurme**, kes on imetore, abivalmis inimene. Ta teeb oma tööd suure pühendumusega ja professionaalsusega olles toeks hädalistele. Tema optimism, rõõmsameelsus ja tahe abistada on kindlasti eeskujuks meile kõigile, eriti veel praegusel keerulisel ja pingelisel ajal.